

Af Elever til Uddannelse som Tørveværksbestyrere har der hidtil kun meldt sig to dertil egnede Ansøgere. De gennemgaa den første Sommer et praktisk Kursus i alle ved et Tørveværk forefaldende Arbejder, nyde i Vinterhalvaaret teoretisk Undervisning af Forstanderen og den tekniske Assistent og i Korrespondance og Bogføring af Kontrolassistenten, hvorefter de den følgende Sommer, saalænge Selskabet ikke selv ejer en Skole, sendes til den svenske Torfskola i Markaryd. Efter Tilbagekomsten derfra forrette Eleverne endnu 4 Maaneders Tjeneste under Selskabet. De opnaa saa efter en afholdt Prøve et Lærebrev.

Selskabet har i det sidste Par Aar i videnskabeligt Øjemed ladet den lille Bredsgaard Sø i Fjends Herred, i hvilken Mosedannelsen allerede er temmelig vidt fremskreden, underkaste en nøje Undersøgelse, som endnu ikke er endt. Resultaternes Offentliggørelse vil blive ret kostbar paa Grund af de mange Planer og Billeder, men man haaber paa Understøttelse hertil af en eller anden Institution, som ejer Midler til den Slags Understøttelser. Man agter efter endt Undersøgelse om muligt at købe Søen, for at den kan henligge i fredet Stand ligesom Gammellose ved Lyngby.

I det til Folketinget indgivne Andragende om Opnaaelse af 12,000 Kr. aarligt Bidrag i Stedet for de hidtil bevilgede 8,000 Kr. hedder det, at for saa vidt Statsbidraget skal rette sig efter Medlemsantallets Størrelse og ikke kan stige uden forholdsviis med dette, er der kun kummerlige Udsigter for Selskabets Trivsel, og videre fremhæves det, at det eneste Land, hvor en Moseindustri-Forening vides at have eksisteret, er Tyskland. Her dannedes i Slutningen af 1860erne en „Verein der Torfinteressenten“, der trods Landets vældige Moseareal aldrig opnaaede 350 Medlemmer; Foreningen arbejdede kun nogle faa Aar og maatte da ændre sine Love derhen, at ogsaa Kultivering af Moser skulde medtages. Det hjalp; den herved fremkomne Forening er den nu saa bekendte „Verein zur Förderung der Moorkultur im Deutschen Reiche“, der imidlertid stadig har en Afdeling for Moseindustrien. De ledende Mænd i dansk Moseindustri have altid været af den Anskuelse, at begge disse Grene burde være forbundne i en Moseforening. Det første Forsøg paa at danne en saadan gjordes paa et stort Møde af Moseejere i Randers den 28. Februar 1895, men Repræsentanter for det Kgl. danske Landhusholdningsselskab og det danske Hedeselskab forhindrede det. Derimod blev det ved den Lejlighed tilbudt straks at danne en Moseindustri-Forening, hvorpaa imidlertid Indbyderne til Mødet ikke turde inklade sig. Da saa nogle Aar efter denne Tanke dog blev tagen op, henvendte den forberedende Komité sig til det danske Hedeselskab, der den Gang havde overtaget Mosekulturen, med Anmodning om at optage en Moseindustri-Forening som Filial; men Selskabet turde ikke. Og senere er der fra Moseindustri-Foreningens Side gentagne Gange gjort Henstilling til Hedeselskabet i samme Retning, men steds med negativt Resultat. Og dog maa en Forening af de to Grene anses for uomgængelig nødvendig enten ved Mosekulturens Udskillelse fra Hedeselskabet og Sammenslutning med Moseselskabet eller ved dets Tilknytning til Hedeselskabet, — hvis Bevillingsmyndighederne ikke mene efterhaanden at turde betro Moseselskabet meget rigeligere Midler end for Tiden. Dette sidste ønsker Selskabet helst, da der dog ligger saa vid en Arbejdsmark for det, navnlig om Mosernes Udnyttelse til Elektricitetsfrembringelse skal gøres til Virkelighed.

Man beder derfor gentagende om velvillig Hjælp til Opnaaelse af de attraaede Beløb.

Udvalget foreslaar at henvise Andragendet til Landbrugsministerens Undersøgelse.

122. Fra *Formanden for Interessentskabet Toftlund Kølkær Mergelbane* om et Laan af Statskassen. (Indbragt den 31. Januar 1907 af Folketingsmanden for Ringkøbing Amts 5te Valgkreds, *R. Nielsen*).

Interessentskabet „Toftlund Kølkær Mergelbane“ bestaar af 116 Interessenter, der alle ere Smaakaarsfolk. Selskabet har af Hedeselskabet lejet et flytteligt Mergelspor, men Forudsætningen for at faa det rette Udbytte af denne Forretning er, at der i Løbet af et Par Aar kan tages en stor Mængde Mergel, og dertil kan der kun